

Stowarzyszenie Absolwentów i Aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury

Szanowni Państwo

Senatorowie RP

Szanowni Państwo Senatorowie,

W imieniu Stowarzyszenia Absolwentów i Aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury (organizacji społecznej, działającej od 2015 roku, zrzeszającej ponad 150 członków – absolwentów i aplikantów aplikacji sędziowskiej, zwracam się z uprzejmą prośbą o poparcie w toku prac senackich poniższych postulatów, dotyczących ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 505).

Do regulaminowych celów Stowarzyszenia należy reprezentacja zbiorowych interesów absolwentów i aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w toku prac legislacyjnych. Przedmiotowy projekt bez wątpienia zawiera zmiany dotyczące grup reprezentowanych przez Stowarzyszenie.

W naszej ocenie projekt zawiera pewne szczegółowe rozwiązania niekorzystne zarówno z punktu widzenia interesu wymiaru sprawiedliwości, jak i dla naszego środowiska.

Pierwszy problem dotyczy przewidzianego w art. 15 ust. 11 ustawy okresu przejściowego, w którym osoby, które nie zdecydują się na przyjęcie asesury sądowej (absolwenci pierwszych czterech roczników aplikacji sędziowskiej w KSSiP, oraz referendarze sądowi i asystenci sędziów, którzy w latach 2011-2016 zdali eksternistycznie egzamin sędziowski w KSSiP) będą mogły nadal ubiegać się w procedurze konkursowej o stanowisko sędziego sądu rejonowego.

Ustawa w sposób niesprawiedliwy i niczym nieuzasadniony różnicuje sytuację osób określonych w art. 15 ust. 11 od innych kategorii osób, którym ustawa również w pewnym okresie zapewnia możliwość startowania

Stowarzyszenie Absolwentów i Aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury

w konkursie sędziowskim. W naszym przypadku jest to 5 lat, w przypadku innych grup (określonych w art. 18 ust. 1 i 2 ustawy), jest to 7 lat. Uważamy takie zróżnicowanie za sprzeczne z konstytucyjną zasadą równości. Prosimy zatem o wniesienie poprawki, postulującej przedłużenie w art. 15 ust. 11 ustawy okresu przejściowego także do 7 lat. Postulat ten ma na celu zapewnienie realnej możliwości wymienionym kategoriom osób objęcia stanowisk sędziowskich w drodze konkursu. Należy zauważyć, że proponowany przez Sejm okres 5 lat może być zbyt krótki, z uwagi na fakt, że po wejściu w życie zmian znaczna część etatów asesorskich może zostać objęta przez cztery roczniki aplikantów KSSiP. Zasadnym jest zatem wydłużenie okresu ubiegania się o nominację sędziowską w drodze konkursowej do 7 lat. Proponowana zmiana może mieć szczególne znaczenie dla kobiet, które zdecydowały się na macierzyństwo i w związku z tym nie będą w stanie objąć etatu asesora sądowego. Ograniczenie w ich wypadku możliwości uczestniczenia w konkursach wyłącznie do 5 lat sprawiałoby, że faktycznie mogłyby one nigdy nie objąć funkcji sędziego. Proponowana zmiana regulującą tę kwestię, jednocześnie nie komplikując sytuacji kadrowej wymiaru sprawiedliwości, bowiem skoro podstawową ścieżką dotarcia do zawodu sędziego ma być pełnienie funkcji asesora sądowego, to konkursy sędziowskie będą ogłaszane co do tych etatów, które nie zostały z różnych względów objęte przez aplikantów KSSiP w podstawowym trybie proponowanym w nowych regulacjach ustawy o KSSiP. Zatem wydłużenie okresu ubiegania się o nominację w żaden negatywny sposób nie wpłynie na sytuację kadrową sądownictwa, a może przynieść wyłącznie korzyści w postaci pełniejszego obsadzenia etatów sędziowskich. Jeszcze raz podkreślenia wymaga w tym kontekście okoliczność, że wielokrotnie osoby, o których mowa, posiadają już ustabilizowaną sytuację życiową, z tego powodu mogą nie zdecydować się na objęcie stanowiska asesorskiego (w trybie określonym w art. 15 ustawy), zwłaszcza jeżeli miałyby to wiązać się z kolejną, w ciągu 2-3 lat, przeprowadzką. Jednocześnie osoby te, które poświęciły już kilka lat ze swojego życia w celu uzyskania stanowiska sędziowskiego, przez wprowadzenie zbyt krótkiego okresu przejściowego,

Stowarzyszenie Absolwentów i Aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury

mogą tego celu nigdy nie zrealizować. W przekonaniu Stowarzyszenia taka sytuacja byłaby szkodą zarówno dla tych osób (naruszając konstytucyjną zasadę ochrony praw słusznie nabytych), jak i dla interesu wymiaru sprawiedliwości. Osoby te, nie mogąc zrealizować swoich ambicji zawodowych w wymiarze sprawiedliwości, prawdopodobnie po jakimś czasie odeszłyby z niego do sektora prywatnego, tym samym środki publiczne przeznaczone na ich wykształcenie i tak zostałyby zmarnowane (wbrew wyraźnym intencjom projektodawców ustawy).

Druga kwestia dotyczy sytuacji prawnej osób, pragnących podjąć asesurę sądową, znajdujących się na zwolnieniu chorobowym, urlopie macierzyńskim, dodatkowym urlopie macierzyńskim lub urlopie wychowawczym.

Art. 106i § 4-6 u.s.p. w brzmieniu nadanym ustawą przewidują obowiązek zgłoszenia się nowo mianowanego asesora w sądzie i wygaśnięcie jego stosunku służbowego w razie nieusprawiedliwionego nie dopełnienia tego obowiązku. Oznacza to że osoby, pragnące podjąć asesurę sądową, znajdujące się na zwolnieniu chorobowym, urlopie macierzyńskim lub urlopie wychowawczym, będą musiały podjąć asesurę pod rygorem wygaśnięcia stosunku służbowego. Tymczasem podjęcie asesury (często u nowego pracodawcy) skutkować będzie, zgodnie z prawem pracy, utratą urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego. Absolwentki KSSiP nie będą zatem mogły podejmować opieki nad nowonarodzonym dzieckiem. Uważamy to za rozwiązanie niesłuszne i prosimy o rozważenie wniesienia do art. 15 ustawy poprawki, polegającej na dodaniu ust. 14 w brzmieniu: „kandydat, o którym mowa w ust. 1, przebywający na urlopie macierzyńskim, dodatkowym urlopie macierzyńskim lub urlopie wychowawczym w rozumieniu przepisów prawa pracy, który dokona wyboru stanowiska asesora sądowego zgodnie z ust. 6, zostaje mianowany na stanowisko asesora sądowego, po zakończeniu odbywania przez niego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego”.

Stowarzyszenie Absolwentów i Aplikantów Krajowej Szkoły
Sądownictwa i Prokuratury

Jeszcze raz bardzo uprzejmie prosimy o rozważenie powyższych postulatów.

Z poważaniem,

Mikołaj Iwański

(za Stowarzyszenie Absolwentów i Aplikantów Krajowej Szkoły
Sądownictwa i Prokuratury)